[לקמן א] כג. זבחים עט.] מכאן *לעולין שאין מבטלין זה את זה, ורבי יהודה סבר מכאן למין *) במינו שאינו בטל, ורבנן סברי מכאן לעולין שאין מבטלין זה את זה' ודלמא משום דמין במינו הוא? אי אשמעינן מין במינו ולא אשמעינן עולין כדקא אמרת, השתא דאשמעינן עולין, משום דעולין, ודלמא עד דאיכא מין במינו ועולין? קשיא, ור' יהודה סבר מכאן למין במינו שאינו בטל' ודלמא משום דעולין הוא? אי אשמעינן עולין מין בשאינו מינו כדקאמרת השתא דאשמעינן מין במינו, משום דמין במינו הוא ודילמא עד דאיכא מין במינו ועולין? קשיא, תנן רבי יהודה אומר ב] (במנחת כהנים) במנחת כהן משיח ובמנחת נסכים פסולה שזו בלילתה עבה וזו בלילתה רכה והן בולעות זו מזו וכי בולעות זו מזו ג] מה הוי, מין במינו הוא? אמר

*) [לקמן כג: וש"נ]

מכאן לעולין כו' זוקי דמים דמתני' דוקני' א] עולין מינהו ולא ומבטלי אהדדי : מין

מכאן לעולין שאין מבטלין זה את זה · וא"ת תיפוק ליה משום דאין מצות מבטלות זו את זו כדאמרינן בערבי פסחים (דף קטו.) גבי הלל שהיה כורך פסח ומצה ומרור וכן בפ' התערובות (זבחים עט.) פליג ר' אלעזר אר' שמעון בן לקיש בההיא דפיגול ונותר וטמא שבללן וקאמר שאין מבטלין זה את זה ומייתי ראייה מהלל ושמא לגבי אכילה שאני : ורבי יהודה סבר מכאן למין במינו שאינו בטל · וא"ת היכי מסיק רבי יוחנן דטעמא דרבי יהודה מהאי קרא הא מסקינן בפרק אותו ואת בנו (חולין פב.) דרבי יהודה ספוקי מספקא ליה אי חוששין לזרע האב או לא ומאן דאמר חוששין לזרע האב "לא בעי אותו לחלק דמסקינן התם לחגיגה דלא מייתר ליה אותו קסבר דלחלק לא צריך קרא דסבר לה כרבי יונתן וביומא פרק הוציאו לו (דף נז:) אמרינן רבי יאשיה ורבי יונתן חד אמר מערבין וחד אמר אין מערבין ואמרינן מסתברא דר' יאשיה דאמר מערבין דאע"ג דלא כתיב יחדו כמאן דכתיב דמי ואפ"ה דחיק אפי' תימא רבי יונתן דאמר מערבין שאני הכא דכתיב אותו הא מסקינן התם הגיה דלא כשיטיין וי"ל דהכי דרבי יונתן סבר ולקח מדם הפר ומדם השעיר זה בפני עצמו וזה בפני עצמו ולא דריש אותו ר' יהודה אותו בבנה דריש וקסבר דמערבין וא"ת ור' יונתן נמי ולא דריש אותו הוה לן למימר כיון דכתיב ומדם כמאן דכתיב יחדו דמי כדאשכחן בפ' שתי מדות (לקמן צ:) דדריש ר' יונתן או מן הצאן לומר דלא אחד מביא דלא שנים מביא משום דכתיב בלחוד קרא ומן הצאן כמאן דכתיב יחדו דמי ה) *(וי"ל דהתם) פירש בקונט' דדריש מדשני קרא בדיבוריה דכתיב מן הבקר ומן הצאן ומיהו ו) אין זה כל כך שינוי דלא הוה מצי למכתב ומן הבקר דתרוייהו לפרושי מן הבהמה קאתי ודמיא מן הבקר ומן הצאן *לדם הפר ולדם השעיר דהוי דכתיב וי"ו לאוסופי הכא נמי וי"ו לאוסופי וא"ת ומאן דאמר אין מערבין מנא ליה עולין ומין במינו וי"ל דנפקא להו מדכתיב דם דם כדאיתא בזבחים בפ' התערובות (דף פא. ועי"ש תוס' ד"ה תנאי) וא"ת בפרק הניזקין (גיטין נד:) גבי ערלה וכלאי הכרם קאמר רבי יהודה נטלו הגוי פרך ונתפלגו *בשוגג יעלו במזיד לא יעלו והתם מין במינו הוא ומשמע התם מדאורייתא ברובא בטיל אלא משום דקנים כדאמרינן התם וכל תרומה נמי מודה ר' יהודה דעולה באחד ומאה כדמוכח בפרק טבל (סוכה קמב:) דקאמר ר' יהודה מעלין את המדומע באחד ומאה וי"ל דדבר לח המתערב יפה בכל שהוא אבל דבר יבש בטיל שפיר ולא גרסינן בגיטין (דף נה:) נפלו לגת ונתפלגו דלא מיירי בלח אלא ביבש והא דקאמר בחולין (דף ק:) דחתיכה אחת אוסרת כל החתיכות שהן מינה מטעם המתערב כלח דמי ובסוף מסכת ביצה (דף לט:) דאמרי' חיטין בחיטין נמי נהי דלרבי יהודה לא בטיל לרבנן מבטיל בטיל בקמח מיירי שמתערב יפה וכלח דמי אבל חיטין בחיטין עצמן בטלי תדע והא דאמר ז) חיטין ושעורין בקמח מיירי שמתערב דאי כברייתם כיון דמינכרי לא בטלי וכענין זה מפרש ר"ת הא דאמר ר' יוחנן בסוף מסכת ע"ז (דף עג:) *שתי סאות אחד של חולין ואחד של תרומה שמוגן ונתערבו זה בזה סלק את מינו כמו שאינו ושאינו מינו רבה עליו ומבטלו דקשיא ליה כיון דתרומה עולה בק"א אם כן *מין במינו נמי יסייע לשאינו מינו לבטל התרומה אלא שמע מינה דבמינו בטעמא והא דאמר רבי יוחנן התם דכל איסורים שבתורה במינן בטעם חוץ מטבל ויין נסך ולא חשיב תרומה משום דבכלל טבל הוא וחד טעמא לתרוייהו ומפרש התם טעמא דטבל דכהיתירו כך איסורו דחדא חטה פוטרת את הכרי והאי הדין תרומה כעלייתה כך איסורה וכל הוכתי דתרומה עולה באחד ומאה בדבר יבש ומסיקין דשתי מנחות שלא נקמצו דלא מבטלי ליה שיריים לטיבלא דמוקמי לקמן כר' יהודה במנחת סולת איירי שמתערב לגמרי *בדבר לח ולא במאפה תנור ומחבת ומרחשת והא דלקמן דעבילה בשחוטה בגימוטתה והרב רבינו יום טוב מפלג"ן הקשה לרבינו תם מההיא דפסחים (דף כ:) דחבית של תרומה שנשברה בגת העליונה ותחתיה חולין טמאין דאמרינן התם (דף כא:) דאם נפלה למאה חולין דברי הכל תרד וטמאה אלמא אפי' דבר לח עולה באחד ומאה ונראה שכמו כן היה יכול להקשות מההיא *של שאור של חולין ושל תרומה שנפלו בעיסה דאין לח *ומתערב יפה מאוד ועוד ח) *במס' תרומות פרק סאה תרומה בתוספתא לוג יין נסך שנפל לתוך מאה לוגין עסורין יעלה וחזר בו ר"ת דודאי אין חילוק בין לח ליבש ותירץ דהא דתרומה עולה באחד ומאה בנפלה לתוך חולין מתוקנין דלא אפשר למבטל דהייתו החולין ליעשות כבטל דהייתו התרומה והאי דשני סאות אחד של תרומה ואחד של חולין בחולין שאינם מתוקנין דאפשר להו ליעשות תרומה וסבר לה ר' יוחנן כמ"ד לקמן בתר מבטל *אזלי רבנן והוה ליה מין במינו וההיא דפסחים (גם זה שם) לא קשיא אם נמ"ד בתר בטל אזלינן דמשקים לכי מסרחי אין שם משקה עליהן ולא אפשר לה לתרומה שתיעשה חולין וא"ת וטבל במינו במינו היכי משכחת לה הא לא אפשר למבטל דהייתו החולין שיעשו טבל וי"ל שנפל טבל טבול שאינו טבול לתרומה דהאי מין במינו כיון דשם טבל על שניהם או נמי טבל שראה פני הבית בטבל שלא ראה פני הבית או נמי אפילו נפל לחולין מתוקנין ובעודה לתרומה ביד בעלים דאפשר לאתשולי עלה והשתא דאתינן להכי איכא לאוקמי ההיא דשני סאות בחולין מתוקנין כגון דתרומה ביד בעלים וההיא דפסחים בתרומה ביד כהן ועוד יש ליישב *תי' ראשון דר"ת וההיא דפסחים כר' חייא דלקמן דאית ליה לר' יהודה טבילה ושחיטה במילות זו את זו ונהכי חשיב התם מין במינו מים ט) *במשהו ואע"פ שחשובין מין ומינו לענין אחד ומאה דלא שני להו בששים אבל רבי יוחנן דלא כרבי חייא דהכי נמי מוכח לקמן דלא סלי' עלמא אית להו דר' חייא והך משנה דאין דם מבטל דם פירש בקונטרס לקמן דלרב חסדא דאזיל בתר מבטל איירי דלא כרבי חייא ואפי' לר' חנינא דאזיל בתר בטל נראה דאיכא סוגיא דההיא דאין רוק מבטל רוק ואין מי רגלים מבטל מי רגלים וגבי דם כיסוי (חולין דף פז:) שנתערב בדם בהמה דלר' יהודה אין דם מבטל דם סלקא לא אפשר ליה להיות כזה אפי' לר' חנינא דלא דמי לדם קדשים דאיפשר להיות כחולין כמו שפי' הקונטרס לקמן (דף כג:) דכשלנין לילה אחד יצאו מקדושתן כחולין וכל סתמא דהש"ס לרב חסדא דלא כר' חייא דאמר בפרק גיד הנשה (שם ק:) חתיכה עצמה נעשית נבילה ואוסרת כל החתיכות לר' יהודה וגבי זרוע בשילה דקאמר לא נצרכה *לרבי יהודה דקאמר מין במינו לא בטיל וגבי ניר דקא"ר יהודה שיעורה במאתים ופריך והא אמר ר' יהודה מין במינו לא בטיל ומשני כ' וההיא דביצה דמין במינו י) לרבי יהודה ודם תבוסה דאמר בנדה (דף עא:) דאמר אין דם מבטל דם לרבי יהודה ואפי' לר' חנינא י"ל דנראה שיש מחלק שהבאתי דלא כרבי חייא ועוד יש ליישב תירוץ ר"ת שמחלק בין לח ליבש ולא קשה *ההיא דפסחים (דף כא:) לרבי יוחנן דלא אליבא דר"ת קאמר טבל ויין נסך במשהו ומודה רבי יוחנן דלרבנן (ודרבי יהודה) בנותן טעם אלא רבי יוחנן סבר כרבנן בשאר איסורי וכרבי יהודה בטבל ויין נסך וכן בברייתא דתניא כוותיה יא) והשתא ההיא דפסחים (נ"י שם) כרבנן דמין במינו בטיל בכל מקום והשתא איכא שלשה מחלוקת של תנאים בדבר והאי תניא כוותיה דרבי יוחנן והדתניא בפ' הנודר מן הירק (נדרים נח. ע"ש) כלל אמר ר"ש כל דבר שיש לו מתירין כו' אמרו לו הרי שביעית שאין לה מתירין ותנן השביעית אוסרת כל שהוא במינה אמר להם לא אמרו שביעית במינה אלא לביעור אבל לאכילה לא לא מצי למיפרך מטבל ויין נסך דהתם סבירא יב) כרבנן דכל איסורין בטלין אפי' מין במינו והשתא ניחא הא דתניא בתוספתא יין נסך שנפל על גבי ענבים ידיחם על גבי יין יקלף את היין והשאר מותר אע"פ שאי אפשר שלא ישאר שם משהו יין אבל קשיא מההיא דתניא בתוס' דטבול יום גבי חבית שניקבה בין מפיה בין מגידיה בין משוליה טמאה רבי יהודה אומר מפיה ומשוליה טמאה מפיה מפני שמשקה מתמיך להוך ידו משוליה מפני שהמשקה גרוד על גבי ידו מן הגרדין יעלה באחד ומאה והרב רבינו יצחק תירץ הא דידיה הא דרביה בפרק התערובות (זבחים עט.) אמר רבי יהודה משום רבן גמליאל אין דם מבטל דם וההיא דהניזקין (גיטין נד:) *רביה והכי משני אביי בפ' התערובות (שם דף עח:) אבל קשיא דרבא פליג התם עליה ויש עוד לפרש דההיא דשני סאות של היין של חולין צריך מאה של חולין וכאן אין *(צריך) מאה כנגד תרומה בין יין של חולין ומים *שבכוס של תרומה שלשה חלקים מים ובכוס של חולין חמשים ושבעה חלקים מים כנגד התרומה יג) *ושלש מהיין שבכוס של חולין י"ט מאותן חלקים הרי בין כל המים והיין של חולין אין עולין אלא לשבעים ותשעה חלקים כנגד התרומה וגם אם יהיה מזוג שני חלקים מים ואחד יין אין בין יין של חולין והמים מאה חלקים כנגד התרומה לכך אין יכול היין של חולין להצטרף עם המים כי ביטול אינו אלא במאה והרי אין מאה בין הכל כי מזג שם התרומה שני חלקים ומי הכוס של חולין חמשים ושמנה חלקים ואם כן היין של חולין עשרים ותשעה חלקים הרי כאן שמונים *ותשעה חלקים ולא יותר ואפילו יש מאה בין הכל יש לומר דשמא לא יצטרפו המים למאה והיין לששים :
אמר

ר"ל לאו עולין נינהו ומבטלי אהדדי וגי' ז"ק עולין מינהו ומבטלי

ז"ק מ"ז

למדם ספר ומדם השעיר דהלא מדכתיב וי"ו כו' והפי' אמר כלן ועי' יומא דף מ ע"ב תוס' ד"ה מילא כו' דמערבין שם

[ועי' תוס' ר"ה שפי]

מינו נמי ז"ק

וסוי כדבר לח ז"ק

השאור של חולין ז"ק

סאה מטכסת ז"ק

אזלינן וטוב ז"ק

למירוץ דלראשון דר"ת דהסיא ז"ק

לגבן מבשו ז"ק

אלא לגבי ז"ק

מכסיא ז"ק

ז"ק מ"ז

דידים ושכי ז"ק

ז"ק מ"ז *ושלש שבכום ז"ק

ובכיעים ז"ק

ושמונה ז"ק

האב סיים הגיה ולהגיה לא בעי אותו לחלק דמסקי' סתם כסי ז"ק

דמי ומשום ז"ק

אמר שוגג ולאחר מזיד לא יעלו ז"ק

מתערב ז"ק

גמשן
מח׳ רבנן
ור׳ יהודה מה
לומדים מהפסוק (ביו״ד)
״ולקח מדם הפר ומדם השעיר״

מבנה
הדרה: הסמונים בקטע זה מראים
מבנה זהב ביחס לבירור שיטות
הרבנן ור׳ יהודה

◇ רבנן / ר׳ יהודה ... מכאן

״ודלמא משום

״ודלמא עד דאיכא״

◆

שיטה מקובצת

א] מכאן לעולין עי' (תוס' זבחים דף פ ע"ב) : ב] תיבות במנחת כהנים נמחק : ג] מאי הוי מין במינו הוא שמן עבה ושמן רכה המתערב עמו ולא בטיל וא"ת מה בכך מ"מ איכא נמי סולת העבה דהוי שאינו מינו והוא בולע משמן רכה ומתבטל . והוא בתוכו י"ל דס"ד דמקשה מין דאיירי דאיכא סולת ושמן וסולת מתערב עם הסולת והשמן עם השמן ומאי בטל מין במינו הוא ומשני קסבר רבי יהודה כו' ומיהו אכתי קשה למה ליה לשנויי קסבר ר' יהודה כו' לישני הכי מי סברת סולת בלע מסולת דוקא ושמן משמן דוקא לא שמן בלע נמי סולת וסולת בלע נמי שמן וה"ק דלישנא דמתניתין נמי משמע הכי דקתני בולעות זו מזו משמע שהן בולעות בתערובות שמן מסולת נמי לכך נראה לר"מ דלעולם ידע המקשה דסולת עבה בלע נמי שמן הרכה וה"מ השיב ליה מין במינו לפי שאין כל פורתא ופורתא מסולת העבה דלא בלע משמנה והלכך אותו שמן של בלילות העבה מציל על יתרון שמן הרכה המתערב בעבה לבלתי התבטל משום דלגבי אותו שמן הוי מין במינו ואי משום הסולת העבה מ"מ אינו מתבטל מתוכו כיון שאינו לבדו וליכא פורתא ופורתא מסנה דלא בלע משמן הבלילה ואידי ואידי סולת בלול הוא ומשני דאדרבה סילק מינו שהוא שמן העבה כמי שאינו וחשוב כאילו נשאר סולת העבה לבדו הלכך אותו סולת דהוי שאינו מינו רבה על יתרון השמן הרכה הנבלע בו ומבטלו . תו"ח : ד] דזבחים לאו עולין נינהו דהוא חד מיניה חולין (ונתערב) [אבל נתערב] קומץ נדבה במנחת נסכים דקומץ נדבה נמי עולין נינהו ולאו : ה] דמי וי"ל דהתם : ו] ומיהו' עי' תוס' (יומא דף מ ע"ב) : ז] תדע דהוא דאמר התם חיטין ושעורין בפלי דוקא בקמח : ח] ועוד תניא : ט] מין בשאינו מינו לענין פשוטו : י] והוא דביצה דמין במינו לא בטיל לר' יהודה ודם תבוסה דאמר בנדה דאין : יא] כוותיה דר' יוחנן : יב] דהתם סבירא להו כרבנן : יג] התרומה הרביעי מהיין שבכוס של חולין תשעה ושבעים חלקים הרי :